

Kevesebb törődéssel

Ha Linus többet törődött volna azzal, mi történik a rendszermagon kívül, a Linux talán sokkal kevésbé hasznos operációs rendszer lenne.

Tavaly októberben több mint száz Linux-hívő egy boldog hetet töltött a Geek Cruise fedélzetén **Linus Torvalds** társaságában. Noha úgy tűnt, hogy több szó esett a családról, mint a Linuxról (ha már itt tartunk, nekünk négy hatévesnél fiatalabb gyermekünk van), elégszer hallottam Linust technológiai témáról beszélni ahhoz, hogy megállapítsam: ennek az embernek a mantrája három szóból áll: nem törődöm vele.

Linus ezzel a nyilatkozattal kezdte beszédét a hajón: „Én csak a rendszermaggal foglalkozom. A felhasználói szintű dolgokkal is törődtem tíz évvel ezelőtt, de csak azért, mert nélkülk a rendszermag nem használható. Nem tudom, mi történik a rendszermagon kívül, és nem is nagyon érdekel. Csak azzal törődöm, ami a rendszermagon belül történik.” Az, hogy nem törődik mással, nem jelenti azt, hogy Linusnak nincs is véleménye. Mint másoknak, neki is igen szerteágazó véleménye van. Velünk elmentésben azonban ő főszereplő, akinek a véleménye nagy súllyal esik latba. Linus kórosan ügyel arra, hogy kifejtse, milyen csekély mértékben törődik bizonyos dolgokkal, amelyek talán érdekesek, ám elvonják az ember figyelmét. Tökéletes példa erre a politika. Fent említett beszédében Linus ezt mondta: „Számomra mindenféle politikának csak szórakoztatási értéke van. Én nem törődöm vele.” S mivel nem törődik vele, a Linux hatalmas siker lett. Sőt a sikere napról napra növekszik.

A Linux kezdett meghatározó rendszerré válni – mi több, talán „a” meghatározó operációs rendszerré –, mégpedig pusztán gyakorlati okokból. A Linux olcsó és könnyen telepíthető. Olyan egyszerű és hasznos, amilyen egy operációs rendszer csak lehet. Ez ugyan a Linux-közösség számára nem újdonság, de annál inkább új azoknak a vezetőknek, akik nem szoktak hozzá, hogy az operációs rendszer nem válik elavulttá holmi politikai irányváltás következtében.

Az egyik fórumon felmerült az elavulás kérdése. Linus rámutatott, hogy a kereskedelmi programok bizonyos fokig olyan

alapmodellre épülnek, ahol az elavulás értéknek számít. Például a Windows 98 megjelenésekor megkérdezték **Bill Gates**-et, hogy mennyire tartja veszélyesnek a Mac OS-t. Gates azzal hátrította el a kérdést, hogy a Windows 98 valódi ellenfele a Windows 95. Nyíltan az volt a cél, hogy újabb bevételt nyerjenek ki a teljes ügyfélkörükből. Az Apple tervei is nyilvánvalóan hasonlóak, amikor megjelenteti az újabb Mac OS X-es változatokat. A vásárlók immár két évtizede elkerülhetetlenek tartják ezeket a váltásokat – eddig ugyanis nem volt más választásuk.

A Linuxszal azonban olyan operációs rendszert választhatnak az ügyfelek, ami nem törekszik arra, hogy elavulttá tegye saját magát. Ez a választási lehetőség sokak érdeklődését felkeltette múlt nyáron, amikor a Microsoft megemelte a Windows felhasználási díját. A kedvezőtlen gazdasági körülmények között a drágulás hatására a vezető beosztásúak sokkal nagyobb kedvet éreztek a Linux kipróbálására.

A rendszermag szintjén a Linuxnak nincsenek kereskedelmi tervei. Pusztán az a célja, hogy hasznos legyen. Ha emellett még pénzt is lehet vele keresni, az jó. Linus és az ő rendszermagja egyébként nem törődik vele. Bizonyos dolgok menet közben természetesen elavulttá válnak. Linus elmondta a beszédében, hogy a 2.6-os rendszermag eszköztége teljesen megújul majd. Ezek a változások azonban nem azért születnek, hogy elavulttá tegyenek bármit is. Azért történnek, hogy a rendszermag több szempontból is jobb legyen, a lehető leghosszabb ideig.

A Linux gyakorlatiassága másra is kihat a rendszermag által támogatott számtalan lehetőség révén. Ellenpéldaként igen nehéz elképzelni, hogy a Microsoft vagy az Apple célja az lenne, hogy minél több olyan asztali géppel vagy felhasználói felülettel együttműködjön, amelyet nem saját maga fejlesztett ki. A Linux pedig pontosan ezt teszi. Úgy biztosítja az együttműködést az ilyen asztali gépekkel és kezelőfelületekkel, hogy nem törődik velük.

Dave Sifry így magyarázza ezt a folya-

matot: „Azáltal, hogy határozottan elkülönül a rendszermag és a felhasználói terület kódja, a rendszermag szilárdabbá válik, és erős fejlesztések indulhatnak a felhasználói területen. Például a rendszermagon belüli kód visszaszorításával a Sambához hasonló kezdeményezések nem központosított módon tudtak újat alkotni, illetve megbízható, sokoldalú programokat készíteni. Nincs szükség a Linux-rendszermagot érintő javítófájlokra, ha meg akarják változtatni a Sambát. Ugyanez elmondható a Linux többi lényeges alrendszeréről is; ilyen például az XFree86, a Gnome, a KDE, a böngészők, sőt még a glibc is (habár a glibc nem olyan jó példa, mint az előzők). Amiatt sem kell aggódni, hogy Linus esetleg valami rejtett API-t ír, hogy az OpenOffice lekörözze az AbiWordöt, vagy a Mozilla az Operát, netán a KDE a Gnome-ot – bármelyik program legyen is Linus kedvence.

A törődés hiánya a végső pálya, és úgy tűnik, ez adja a legjobb alapot más rá építő pályáknak. Miközben a Debian talán a legkevésbé kereskedelmi érdekeltségű Linux-változat, kimagaslóan hasznos építőanyagként bizonyult a Windows, a Xandros és a hasonló rendszerek számára. Ha a Debian ezekkel a megvalósításokkal foglalkozott volna, valószínűleg sokkal kevésbé lenne gyakorlatias.

Az „átláthatóság” is olyan régi jó Linux-tulajdonság, amelyre a vezetők mostanában egyre inkább figyelnek. Vajon mikor jön el az az idő, amikor az emberek ugyanolyan áttekinthetőséget követelnek meg az általuk használt operációs rendszertől, mint a könyvelési rendszertől? Ugyan, ne törődjünk vele. Úgyis bekövetkezik majd.

Linux Journal 2003. február, 106. szám

Doc Searls (doc@ssc.com) a Linux Journal szerkesztője és a Cluetrain Manifesto társszerzője.